

ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: БАКАЛАВЪР
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Специалността „Публична администрация” към професионално направление Администрация и управление е акредитирана от Националната агенция за оценяване и акредитация за срок от шест години.

Специалността „Публична администрация” е сравнително нова. Създадена през 1993 година, като за първи път се въвежда за обучение от висше училище. За изминалите години тя се утвърди и получи широко обществено признание.

Реформата в публичната администрация и присъединяването ни към Европейския съюз, превърнаха специалността „Публична администрация” в една от най-престижните, поради което ежегодно нараства броят на кандидат-студентите. Голям е интересът към специалността и от страна на много чуждестранни студенти.

Обучението на студентите се извършва в съответствие с европейските стандарти, с моделите и постиженията на водещите наши и чуждестранни висши училища.

Учебната програма за образователно-квалификационна степен „бакалавър” по публична администрация осигурява широкопрофилни фундаментални знания в четири основни области: управление, икономика, право и политически науки. Тази подготовка осигурява възможности за развитие на умения и способности за идентифициране и анализ на тенденциите в социалните процеси и явления; за комуникация и взаимодействие с обществеността, политическите структури, медиите; за груповото взаимодействие и работата в екипи; за ефективна организация и висока култура на административното обслужване.

Учебните планове и програми, по които се обучават студентите от специалността са в пълно съответствие с тези на водещите Европейски висши училища, което дава възможност да се признават положените изпити у нас и в другите образователни институции.

Обучението се извършва по съвременна методика, с интерактивни методи, с приложение на мултимедии, видеофилми, симулации и др. В семинарните занятия се решават практически казуси, ситуации, използват се ролеви игри.

По време на обучението се провежда стаж в централната и териториалната администрация на изпълнителната власт.

Въвеждането на кредитната система прави студентите конкурентноспособни и улеснява мобилността им в рамките на Европейския съюз и другите страни.

Преподаването се извършва от висококвалифицирани хабилитирани преподаватели (професори, доценти и доктори по публична администрация) и външни специалисти от практиката (Министерски съвет, Министерство на финансите, Министерство на вътрешните работи, БНБ, Агенция „Митници”, Национална агенция за професионално образование и обучение, Национална агенция по приходите, Агенция по заетостта и др.)

Специалността разполага със специализирана библиотека – с богата колекция от българска и чуждестранна литература и периодика.

Продължителността на обучението за образователно-квалификационна степен „бакалавър” е четири години за редовно и за задочна форма на обучение.

Особено внимание се отделя на продължаващото обучение на дипломираните студенти. Завършилите образователно-квалификационна степен „магистър” могат да продължат обучението си за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”.

Формираната в специалност „Публична администрация” подготовка открива богати възможности на завършилите специалността да се реализират и адаптират успешно към динамиката на промените в административната практика и конкретно като:

- експерти и инспектори в публичната администрация (централна и териториална администрация);
- съветници и консултанти в звената на публичната администрация;
- специалисти в институциите на Европейския съюз за страната;

Главна цел в обучението е завършилите специалността „Публична администрация” да са конкурентноспособни на европейския пазар на труда с качествената си подготовка.

УЧЕБЕН ПЛАН
Специалност: Публична администрация, ОКС „бакалавър”

Първа година			
<u>Първи семестър</u>	ECTS кредити	<u>Втори семестър</u>	ECTS кредити
1. Теория на управлението	8.0	1. Въведение в правото – II част	5.0
2. Правотворчество	7.0	2. Конституционно право – I част	6.0
3. Въведение в правото – I част	6.0	3. Обща теория на пазарното стопанство	5.0
4. Психология на управлението	5.0	4. Социология на управлението	5.0
5. Спорт		5. Информационни системи и технологии	5.0
		6. Спорт	
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Административна култура и етика	4.0	1. Социална политика и демографски процеси	4.0
2. Държавни органи и държавно управление	4.0	2. История на българските държавни институции	4.0
3. Психология на девиантното поведение	4.0	3. Делова кореспонденция	4.0
4. Политология	4.0	4. Чужд език	4.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
<u>Първи семестър</u>	ECTS кредити	<u>Втори семестър</u>	ECTS кредити
1. Конституционно право- II част	8.0	1. Мениджмънт и управленски технологии	9.0
2. Основи на публичната администрация	9.0	2. Административно съдопроизводство	9.0
3. Административно право	9.0	3. Основи на гражданското право – I част	8.0
4. Спорт		4. Спорт	
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Гражданско общество и граждански контрол	4.0	1. Сравнително административно право	4.0
	4.0	2. Право на интелектуалната собственост	4.0
2. Архивознание и документация	4.0	3. Маркетинг в публичната сфера	4.0
3. Устройство на територията	4.0	4. Основи на рекламата	4.0
4. Администрация на правораздавателните органи			
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
<u>Първи семестър</u>	ECTS кредити	<u>Втори семестър</u>	ECTS кредити
1. Основи на гражданското право – II част	7.0	1. Стратегическо управление в публичната сфера	9.0
2. Местно самоуправление	6.0	2. Публични финанси	8.0
3. Финансово право	7.0	3. Управление на човешките ресурси	9.0
4. Комуникации и връзки с			

обществеността 5. Спорт	6.0	4. Спорт	4.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Митническо право	4.0	1. Банково право	4.0
2. Администрация на европейските институции	4.0	2. Сравнителна публична администрация	4.0
3. Контрол в публичната администрация	4.0	3. Международно публично право	4.0
4. Психология на общуването	4.0	4. Чужд език	4.0
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Право на Европейския съюз	5.0	1. Трудово право – II част	5.0
2. Иновации и иновационна политика	4.0	2. Правен режим на държавната служба	5.0
3. Осигурително право	7.0	3. Регионална икономика	6.0
4. Трудово право – I част	5.0	4. Спорт	
5. Държавно регулиране на икономиката	5.0	Дипломиране – държавни изпити	10.0
6. Спорт			
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Териториална сигурност	4.0	1. Данъчно право	4.0
2. Защита правата на човека	4.0	2. Гражданско общество и неправителствен сектор	4.0
3. Юридически лица с нестопанска цел	4.0	3. Публична собственост	4.0
4. Общински инвестиции	4.0	4. Чужд език	4.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: 4л+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08, E-mail: margo@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е основна юридическа дисциплина и има за цел да даде знания на студентите за правната организация и функциониране на държавното управление, за методите и формите на административната дейност, контрола върху нея, за отговорностите и защита на правата и интересите на различните субекти на правото в процеса на държавното управление. Тя изучава основните правни проблеми на изпълнителната дейност в Република България. Последователно се разглеждат елементите на юридическата ѝ характеристика, структурата и действието на административно правните норми, основанията за възникването и съдържанието на административните правоотношения, законите и подзаконовите източници на административното право. Особено внимание е отделено на административния статут на отделните субекти-граждани, юридически лица с нестопанска цел, стопански организации и пр. Специално се акцентува на правното положение на органите на изпълнителната власт. Детайлно се изследват юридическите въпроси, свързани с издаването и изпълнението на административните актове, с тяхната нищожност и унищожаемост. В обсега на предметното съдържание са включени и различните правни способности за осигуряване законосъобразна и правилно действаща администрация, контролът, произтичащ от вътрешноустройственото йерархическо положение на органите, специализирания външноведомствен контрол, правораздавателния контрол в областта на администрацията, общия надзор на прокуратурата и пр. Обхванати са и специфичните административноправни проблеми на управление на отделните отрасли и сфери на изпълнителната дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за изпълнителна власт и държавно управление, Оперативна самостоятелност и обвързана компетентност на държавната администрация, Предмет и система на административното право, Административноправни норми и административни правоотношения, Източници на административното право, Субекти на административното право. Административноправен статут на гражданите, Органи на изпълнителната власт, Централни органи на изпълнителната власт, Териториални органи на изпълнителната власт, Администрация на изпълнителната власт, Държавна служба. Статут на държавния служител, Възникване, изменение и прекратяване на служебните правоотношения между държавата и държавния служител, Административни актове на изпълнителните органи, Видове административни актове на изпълнителните органи, Условия за редовното действие на административните актове, Недействителност на административните актове, Нищожност и унищожаемост на административните актове, Правни средства за отстраняване на недействителността на административните актове, Изпълнение на административноправните задължения, Убеждение и принуждение. Административна принуда, Принудителни административни мерки. Правни средства за обезпечаване на законността им, Административен контрол, произтичащ от вътрешноустройственото йерархическо положение на органите, Специализиран административен контрол, Правораздавателен контрол в областта на изпълнителната дейност. Пряк и косвен правораздавателен контрол, Общ надзор на прокуратурата, Омбудсман, Юридическа отговорност за незаконосъобразни деяния в областта на администрацията. Административно - наказателна отговорност, Административно

нарушение. Състав. Основни белези, Административно - наказателно отговорни лица, Административни наказания. Определяне на административните наказания.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задачи, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

АДМИНИСТРАТИВНО СЪДОПРОИЗВОДСТВО

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: 5л+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: четвърти

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08, E-mail: margo@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда основните проблеми на административно-процесуалното право. В правнологическа последователност тя запознава студентите с правната характеристика на административните актове, с производството по тяхното издаване, с обжалването им по административен и съдебен ред по установената от Административнопроцесуалния кодекс, ЗАНН и др. В тази връзка особено внимание се обръща на общите белези на административния процес с гражданския процес и на специфичните му юридически признаци. В предметното и съдържание е обхванато административно наказателното производство. Разглежда се образуването на това производство, правното положение на актосъставителите и административнонаказващите органи, производството по налагането на административните наказания, обжалването и изпълнението на наказателните постановления и пр. Определено място се отделя на възобновяването на административно-наказателните производства, обжалването на съдебните решения по Н.а.Х. дела и на определенията за прекратяване на посочените дела.

Съдържание на учебната дисциплина:

Правна същност на административния процес, Страни, субекти и участници в административния процес. Административен акт.. Юридически анализ на елементите му, Споразумение в производството пред административните органи, Производство по издаване на индивидуални административни актове, на общи административни актове и на нормативни административни актове, Оспорване на административни актове по административен ред, Възобновяване на производства по издаване на административни актове, Правен режим на предложенията и сигналите, подавани до административни органи, Обща характеристика на съдебното обжалване на административните актове, Правно положение на Върховния административен съд и административните съдилища, Оспорване на индивидуални административни актове, на общи и нормативни административни актове пред първата съдебна инстанция, Производства за обезщетения за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административните органи, Касационно производство

пред Върховния административен съд, Отмяна на влезли в сила съдебни актове по административни дела, Защита срещу неоснователни действия или бездействия на администрацията, Изпълнение на административни актове и съдебни решения по административни дела, Административно нарушение, Административно наказание, Отнемане в полза на държавата на вещи, свързани с административното нарушение, Производство по установяване на административните нарушения, Административнонаказващи органи, Производство по налагане на административни наказания, Наказателно постановление, Обжалване на наказателни постановления, Правомощия на районния съд при осъществяването на съдебния контрол върху наказателни постановления. Касационно оспорване пред административните съдилища на решенията на районните съдилища по административнонаказателни дела, Възобновяване на административнонаказателните производства, Изпълнение на наказателните постановления и решенията на съда.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задачи, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

АДМИНИСТРАТИВНА КУЛТУРА И ЕТИКА

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: оценка

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Добринка Александрова, катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

служ.тел: 073/ 886621

Седмичен хорариум: 6 л

Вид на изпита: писмен

Анотация

Изучаването на „Административна култура и етика” като университетска дисциплина е в отговор на засилващата се необходимост да се подготвят за публичната сфера специалисти с широк профил и хуманитарна култура. Целта е да се приложи и конкретизира общата теория за организационната култура и етика в специфичните условия на публичната администрация, да се формират умения за усвояване на културалния и етическия анализ на професионалното поведение. Акцентът е върху разработването на различни стратегии и поведенчески тактики за ефективно сътрудничество и партньорство в служебните отношения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс се организира в 7 взаимно свързани части:

1. Теоретични основи: Административната култура и етика като елемент на стратегическия мениджмънт – интегративна същност, методи, място в системата на социалното познание. Културата като универсална характеристика на човешката същност. Култура и цивилизация, прогрес и хуманизъм. Морал, етика, етикет. Моралът и правото като регулатори на човешкото поведение

2. Основни характеристики на организационната култура: Организация и култура. Специфика на организациите в сферата на обществените науки. Основни подходи към организационната култура. Типология – модели за класифициране и оценка.

3. Специфика на административната култура: Същностни черти: национална, организационна, професионална култура. Правни основи. Традиционни професионални ценности и нови изисквания. Равнища и разпознаване на административната култура. Културни индикатори: материални условия, стил на ръководство и делови взаимоотношения, нормативни документи, кадрова политика, социално-психологически климат.. Функции на административната култура. Култура и имидж на администрацията. Хуманизиране на бюрокрацията.

4. Управление и промяна на административната култура: Усвояване на културата на организацията: социализация, индивидуализация, модели на поведение. Методи за получаване на знания за новопостъпващи служители. Комуникативна компетентност. Култура на управление и култура на организационния бит.

5. Административната етика като професионална етика: Фактори, които формират етично поведение, етични стандарти. Механизми за влияние и контрол върху качеството на административното обслужване и професионалните отношения. Етика на отговорността. Етични принципи и специфика на приложението им в административната практика.

6. Приложни аспекти на административната етика: Модели за вземане на етично решение. Морални конфликти в администрацията и начини за справяне с тях – стилове, предимства, недостатъци. Етичен климат – типове и критерии. Професионализмът като качествена характеристика на административния труд, етични измерения. Професионалните етични кодекси – подходи, проблеми, изисквания. Причини и фактори за отклонения и нарушаване на административната етика – „лицата” на бюрократизма. Етични аспекти на корупцията . Борба с бюрократичните извращения и корупцията.

7. Бъдещето на административните организации: Културни и етични измерения на европейската интеграция. Процесът на глобализация и последствията за човекът и администрацията. Културна интеграция и идентичност. Диалог на културите. Нарастващата роля на административната култура и етика

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс включва лекции по основните теми, но главното е практическата ориентираност на самостоятелната подготовка, за да се насочи вниманието към различните прояви на културата в управленската практика и нейната факторна обусловеност.

Оценката за степента на усвояване на проблематиката се основава на показаната активност по време на практическите занятия, качеството на самостоятелно подготвените материали и на писмения семестриален изпит. Основно внимание се отделя на уменията на студентите да анализират конкретни текстове и реални ситуации и да предлагат алтернативни подходи за решаването им.

БАНКОВО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: оценка

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Гражданскоправни науки

Правно-исторически факултет

Лектор: проф. д-р Марио Бобатинов, катедра Гражданскоправни науки

служ.тел: 073/ 833208

Седмичен хорариум: 3 л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Банковото право като наука изследва правните норми, обособяващи банковото право като отрасъл на правото. Банковото право като отрасъл на правото е съвкупност от правни норми, регулиращи обществените отношения, които възникват във връзка с банковата дейност.

Банковото право като правно явление е продукт на общественно-икономическата необходимост да се ръководят определени процеси в икономиката, породени от осъществяване на банковата дейност. В този смисъл то е обективно правно явление.

Изложената характеристика на банковото право обуславя неговата роля спрямо останалите отраслови правни науки. Тя дава онези общи понятия за правната реалност и свързаните с нея явления, които намират специфично проявление в правоотношенията, породени от банковата дейност. Това обуславя нейното място в учебния план.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс по „Банково право” включва: банковото право като нормативна система, предмет, субекти и източници; публичноправно регулиране на банковата дейност, банков надзор, банкови сделки, банкови плащания, ликвидация и несъстоятелност на търговските банки.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение е лекционна. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на курсови работи, реферати, конспектиране на статии и др.

Изпитът се провежда в писмена форма. Критериите за оценяване се обявяват предварително от преподавателя.

ДЪРЖАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИКАТА**ECTS кредити: 6****Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Семестър: VIII****Методическо ръководство:**

Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Правно-исторически факултет

Лектор: д-р Радослав Радославов, хоноруван преподавател към катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

служ.тел: 073/ 886621

Седмичен хорариум: 4 л + 1 су**Вид на изпита:** писмен**Анотация**

Държавното регулиране на икономиката изучава държавното участие в бизнеса. То разкрива онези качества на икономиката и теорията на бизнеса, които произтичат от тяхната собствена природа. В този смисъл тези качества са своеобразна доктрина в държавното управление. Целта на обучението е да подготвя бъдещите бакалаври по основни теоретични и практични въпроси, тясно свързани с философията на държавното регулиране. Защишава се тезата, че държавата е субект на бизнеса. Това не противоречи на изискванията на пазарната икономика. Разглеждани са и основните правни, финансови и административни механизми за държавна регулация. Посочват се и най-важните приоритетни области, в които се прилага и използва апаратът на държавната регулация. Направен е опит да се очертае ролята на държавната регулация в условия на евроинтеграция. Разгледаните проблеми са съставна и важна част от общата теория на икономиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс включва: същност на регулирането, специфични характеристики, необходимост от регулиране, видове регулации, регулирането в техническите и биологичните

системи, същност и особености в социалните регулативни действия, основни принципи за регулация., предпоставки за регулация, взаимодействие на регулирането с други управленски функции, регулирането като процес и дейност, регулативни средства и регулативен апарат, държавата и регулирането, регулиране в икономическата сфера, в социалната сфера, в технологичните дейности.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение е лекционна. Като текущ контрол се провежда колоквиум в края на семестъра, под формата на отговори на въпроси от конспекта или тест. Окончателната оценка се оформя като се оценят отговорите на студентите по няколко теми от конспекта и се отчетат резултатите от текущия контрол .

Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи и положителни оценки от текущия контрол и извънаудиторната работа.

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 5 л + 1 пу + 1 су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол (тестове)

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Информатика” при ПМФ.

Преподавател: проф. д-р Славчо Щраков и ас. Иван Годорин от катедра „Информатика”.

Анотация на курса: Учебната дисциплина изучава аспекти от информационните системи и технологии. В теоретичен и практически план са разгледани някои базови функции на операционните системи, понятия от информационните технологии, като информационни дейности, и информационни технологии, текстообработващи и системи за обработка на таблични данни, презентирани на теми пред аудитория и някои услуги в глобалната мрежа Интернет,

Курсът се явява естествено продължение на изучаваното по информатика и информационни технологии от средното училище.

Цели на курса:

След завършване на курса студентите трябва да могат да:

- познават основните принцип и приложения на информационните технологии
- работят с текстообработващата система MS Word XP;
- работят с Microsoft Excel Worksheet и обработват таблични данни;
- работят с някои от най-популярните програмни продукти за работа в Интернет (Уеб базирани електронни пощи, браузъри като: Internet Explorer; Mozilla Firefox; Opera и др.; портали и уеб търсачки, електронен превод на текст от различни езици, ICQ, Skype, начини на търсене с някои световно известните търсачки: Google; Yahoo; Search; Alta Vista и др.
- работят с Microsoft PowerPoint Presentation и да презентират пред аудитория.

Технология на обучението и оценяването: курсът се провежда в компютърни зали с осигурен достъп до компютър на всеки студент.

Оценяването на студентите се осъществява въз основа на тестове, контролни работи и защита на проект.

Практически контролни(тестове) 2 бр.- 50 т-ки
Курсов проект и защита- 50 т-ки
Оценките се формират съгласно следната таблица:

МАРКЕТИНГ В ПУБЛИЧНАТА СФЕРА

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: оценка

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Правно-исторически факултет

Лектор: д-р Васко Василев, хоноруван преподавател към катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

служ.тел: 073/ 886621

Седмичен хорариум: 4 л

Вид на изпита: писмен

Анотация

В дисциплината „Маркетинг” са обхванати основните теоретични направления на маркетинга и рекламата и техните особености в публичната сфера. Особено внимание се обръща на стратегическото и тактическото планиране в централните държавни органи и местната администрация. Централно място е отделено на продуктите и услугите, които предлагат тези органи на гражданите и на външния пазар като главен резултат от тяхната дейност. Тук се разглеждат същността, имиджа и известността на продуктите и услугите и ролята на рекламата при тяхната реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс включва: Възникване и развитие на маркетинговата теория и практика. Същност и функции на маркетинга. Особенности на маркетинга в публичната сфера. Основни маркетингови концепции – производствена, продуктова, търговска, динамична и социална. Прилагане на социалната маркетингова концепция в публичната сфера. Маркетингова обкръжаваща среда. Маркетингова система. Правни и етични проблеми на маркетинга в публичната сфера. Планиране и маркетинг в публичната сфера. Стратегическо планиране в публичната сфера. Определяне на мисията на институцията. SWOT анализ. Практическо маркетингово планиране в публичната сфера. Маркетингова информационна система в публичната сфера – същност и видове. Маркетингови проучвания – видове. Методи на маркетинговите проучвания. Сегментиране на населението според потребностите. Основни критерии за сегментиране на населението. Продуктът в публичната сфера. Име и имидж на продукта. Цени в публичната сфера. Цени на административните услуги на граждани. Цени за експлоатация на търговски обекти. Цени за приватизация на държавни или общински имоти. Цени за отдаване на концесия на държавни или общински имоти. Маркетинг и реклама на населени места. Маркетинг и реклама в национален мащаб. Реклама в публичната сфера – същност и функции. Видове реклама според сферата на обществения живот, според териториалния обхват, според психологични признаци. Директна реклама. Фасадна и крайпътна реклама. Участие в панаири и изложби. Фирмен стил и рекламен лозунг. Основни принципи на разработване на рекламата. Рекламни институции. Рекламен четириъгълник – рекламодатели, адресати, рекламни агенции и носители на рекламата.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество схеми за онагледяване.

Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез курсови работи и тестове със съответна оценка. Окончателната оценка се оформя като се оценят отговорите на студентите по няколко въпроса от конспекта.

КОМУНИКАЦИИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

ECTS кредити: 9

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Връзки с обществеността

Правно-исторически факултет

Лектор: проф. д-р Пламен Братанов, катедра Връзки с обществеността

служ.тел: 073/ 588508

Седмичен хорариум: 3 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

В течение на курса се разкриват същността и характеристиките на комуникативния процес, различните модели, прилагани в комуникацията, ролята на убеждаващата и ефективната комуникация. Анализират се същността, функциите и принципите на връзките с обществеността. Особено внимание се отделя на общественото мнение и ролята на връзките с обществеността за неговото управление. Целта на дисциплината е студентите да придобият знания за ролята на ефективната комуникация, която е абсолютно необходима, за да бъде предотвратена опасността от манипулиране на обществото или от появата на неверни слухове, злепоставящи съответните отговорни институции. Не по-малко важни са знанията за начините на уреждане на търговски, производствени, трудови, административни и финансови спорове. Целта е да се създадат компетентни кадри с толерантно поведение към гражданите и формиране на нови взаимоотношения в гражданското общество. В резултат на това студентите бъдещи юристи ще се изправят подготвени пред новите предизвикателства и ще могат да изберат подходяща и навременна стратегия за действие във всяка конкретна ситуация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс включва: Същност на комуникацията, Теория и модели на социалната комуникация, Убеждаваща комуникация, Ефективна комуникация, Връзки с обществеността (пъблик рилейшънс), Изследвания в пъблик рилейшънс, Общественото мнение и връзките с обществеността, Връзките с обществеността като система, Връзките с обществеността в кризисни и конфликтни ситуации, Връзките с обществеността на корпорацията, Етични аспекти на връзките с обществеността.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение е лекционна. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на теми с научна и практическа насоченост.

Изпитът се провежда в писмена форма. Критериите за оценяване се обявяват предварително от преподавателя.

Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи и положителни оценки от текущия контрол и извънаудиторната работа.

ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

ECTS кредити: 8

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Правно-исторически факултет

Лектор: проф. д-р Чавдар Николов, хоноруван преподавател към катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

служ.тел: 073/ 886621

Седмичен хорариум: 6 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

Анотация

Учебната дисциплина *“Публични финанси”* има за задача да изгради необходимия теоретичен и практически базис за овладяването на знания в областта на публичните финанси, финансова и данъчна политика и контрола по акумулирането и потреблението на публични средства. Познанията за основните източници за генериране на приходните и разходни потоци в публичните финанси, основите на местните и международните финанси както и провежданата в рамките на Европейския съюз политика по управление на бюджета на общността са елемент на анализ в предлаганото учебно съдържание по учебната дисциплина.

Задачата е да отчете актуалното състояние на правно-нормативната база, регламентираща приходните и разходни парични потоци на държавата към момента на преподаването на учебната дисциплина.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс включва: финансова система на Р България, място на публичните финанси и взаимоотношенията им с останалите звена на фискалните и нефискални финанси, публични (фискални) финанси, принципи на публичното стопанство, обществени потребности и публични блага, държавни разходи, източници на публични средства и методи за тяхното акумулиране, произход и същност на данъка като икономическа категория, преки имуществени данъци, преки подоходни данъци, корпоративно подоходно облагане, алтернативни форми за облагане на корпоративните доходи, косвени данъци, акцизи, произход и същност на ДДС, организация на облагането с ДДС, данъчен кредит, документи за отчитане, мита и митническа политика, квазиданъчни приходи, контрол върху събирането и потреблението на публични средства, държавен бюджет, бюджетна технология и бюджетен процес, финансова децентрализация.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение е **лекционна**. За провеждането на лекционният курс се използват разработени презентации със система Power Point, интернет-сайтове на основните държавни институции. **Семинарните упражнения** се провеждат под формата на презентации на самостоятелни разработки с различно предназначение и съдържание, решаване на тестове, задачи и казуси. **Извънаудиторна заетост** се състои в провеждане на наблюдения, изследвания и обработване на резултатите от тях.

Окончателната оценка се оформя като се оценят отговорите на студентите по няколко теми от конспекта и се отчетат резултатите от текущия контрол и самостоятелната подготовка.

Изискванията за завърка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи и положителни оценки от текущия контрол и извънаудиторната работа.

ПРАВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра « Международно право и международни отношения»

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц.д-р Габриела Белова,

Катедра « Международно право и международни отношения»

тел: 073/ 886621, E-mail: gbelova@law.swu.bg

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е запознаването на студентите със съдържанието на основни юридически понятия и термини като: Европейски общности, Европейски съюз, европейска интеграция, международно право, национална правна система, правна система на Европейския съюз, институционална система на Европейския съюз, правомощия на институциите и органите на Европейския съюз и техните актове, международни организации, Европейски организации с обща компетентност, Европейски организации със специална компетентност, Договор за Европейска конституция, международен договор, конституция, Институции и органи на Европейския съюз, първично и вторично право на Европейския съюз, политики на Европейския съюз.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по Право на Европейския съюз включва изучаване на същността, източниците и принципите на Право на ЕС, на Договора за Конституция за Европа, на вторичното право, правната основа на Общия пазар, правния израз на общите политики: търговска, селскостопанска, транспортна, социална и др. Също така се предвижда изучаване на правната закрила на интелектуалната собственост, правната защита на потребителите, правния израз на общата външна политика в областта на сигурността и правораздаването.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите по дисциплината Право на Европейския съюз се осъществява в две основни направления:

1. *Аудиторна заетост* – лекции и семинарни занятия;
2. *Самостоятелна работа* – изготвяне на доклади и реферати.

Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи и положителни оценки от текущия контрол и извънаудиторната работа.

ФИНАНСОВО ПРАВО

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: пети

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Иван Стоянов, Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Служ.тел.: 073/886621

Гл.ас. д-р Валентина Александрова, Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Служ.тел.: 073/833208

Седмичен хорариум: 6 л

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 4л+1су+0лу+0пу+р

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина изучава основните правни проблеми на финансовата дейност в Република България. Последователно се разглеждат елементите на юридическата ѝ характеристика, структурата и действието на Финансово правните норми, основанията за възникването и съдържанието на финансовите правоотношения, законите и подзаконовите източници на Финансовото право. Особено внимание е отделено на финансово-правния статут на отделните субекти. Специално се акцентува на правното положение на органите на изпълнителната власт. Детайлно се изследват юридическите въпроси, свързани с издаването и изпълнението на финансовите актове, с тяхната нищожност и унищожаемост. В обсега на предметното съдържание са включени и различните правни способности за осигуряване законосъобразна и правилно действаща финансова администрация, контролът, произтичащ от вътрешноустройственото йерархическо положение на органите, специализирания финансов контрол, правораздавателния контрол в областта на администрацията. Особено актуално е обсъждането на различните варианти за кодификация на това законодателство. Важни проблеми поставя бюджетното законодателство. В тази връзка актуални са въпросите на финансовоправните актове - в теорията те се определят като "гръбнакът" на бюджетните приходи и разходи. Актуалността на данъците като основни бюджетни приходи е във съмнение. Във връзка с интегрирането на Р България в Европейския съюз актуални са проблемите на хармонизацията на българското данъчно законодателство със законодателството на ЕС. Основен принцип на финансовата система е законността – особено актуален е проблема за обезпечаването на законността в сферата на финансите. Новите икономически отношения в нашата страна поставят на преден план проблемите на митата и митническия контрол.

Съдържание на учебната дисциплина:

Публични финанси. Понятие за финанси. Основни теории за финансите. Правната концепция за финансите. Финансова система. Финансов мениджмънт. Устройство и правомощия на финансовата администрация. Предмет и метод на финансовото право. Разграничение на финансовото право от другите отрасли на правото. Понятие и видове източници на финансовото право. Кодификация на финансовото законодателство-същност, варианти. Финансовоправни норми-понятие, видове, действие. Юридически факти във финансовото право, смесени фактически състави. Заобикаляне на финансовия закон. Сфера на приложение на финансовите актове. Финансови правни актове - понятие, юридически характеристики. Видове финансовоправни актове. Изисквания за законосъобразност на финансовите актове. Недействителност на финансовите актове. Финансови правни отношения. Организационни финансови правоотношения. Усложнения в структурата на финансовите отношения. Солидарна отговорност във финансовото право. Финансова правосубектност. Публични вземания. Същност, системи за определяне. Погасяване на публичните вземания. Способи. Финансова амнистия, опрощаване, давност, прихващане. Производството по издаване на финансови актове, като превантивен способ за обезпечаване на законността в сферата на публичните финанси. Митническо производство. Съотношение между финансовото и административното производство. Административен контрол за законност във финансовата система. Съдебен контрол за законност във финансовата система. Касационно производство пред ВАС. Отмяна на влезли в сила решения. Изпълнение на публичните задължения. Финансовият контрол – важен способ за обезпечаване на законността в сферата на финансите. Имуществена отчетническа отговорност-същност, субекти на отговорността. Предпоставки за възникване на имуществената отговорност. Производство по осъществяване на имуществената отговорност. Устройство и правомощия на комисията за финансов надзор. Устройство и контрол, упражняван от Сметната палата. Административни нарушения и наказания във финансовото право.

Бюджетно право-възникване. Понятие за бюджет. Бюджетен процес-съставяне, гласуване, изпълнение и отчитане изпълнението на бюджета. Бюджетни разходи-понятие, видове, правен режим. Бюджетни приходи. Понятие, видове, правен режим. Приходи от данъци. Данък върху доходите на физическите лица. Корпоративно подоходно облагане. Данък върху добавената стойност. Акцизи. Местни данъци. Приходи от такси. Понятие и видове мита. Митни сборове. Банково дело. Правен режим на БНБ. Банков надзор. Правен режим на кредитирането. Видове

банкови заеми. Валутно законодателство. Понятието валута. Международно валутно право. Международни валутно-кредитни организации. Финансови пазари.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задачи, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

БЮДЖЕТНО ПРАВО

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум:

Зл+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка   **Вид на изпита:** писмен

Семестър: пети

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Валентина Александрова Голева, Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт; тел. 0899942 965

Анотация:

Учебната дисциплина бюджетно право изучава основните правни проблеми на бюджетната дейност в Република България. Последователно се разглеждат елементите на юридическата ѝ характеристика, структурата и действието на бюджетно-правните норми, основанията за възникването и съдържанието на бюджетните правоотношения, законите и подзаконовите източници на Бюджетното право. Особено внимание е отделено на финансово-правния статут на отделните субекти. Актуалността на теоретическото и практическото разработване на проблемите на бюджетното право е безспорно. Значението на публичните финанси обуславя значението и на бюджетното право. Важни проблеми поставя бюджетното законодателство. В тази връзка актуални са въпросите на финансово-правните актове - в теорията те се определят като "гръбнакът" на бюджетните приходи и разходи. Актуалността на данъците като основни бюджетни приходи е във въпрос. Във връзка с членството на Р България в Европейския съюз актуални са проблемите на хармонизацията на българското бюджетно законодателство със законодателството на ЕС. Основен принцип на финансовата система е законността – особено актуален е проблема за обезпечаването на законността в сферата на публичните финанси. Новите икономически отношения в нашата страна и икономическата криза поставят на преден план проблемите на бюджетния контрол.

Съдържание на учебната дисциплина:

Бюджетно право. Понятие и източници. Източници на бюджетното право Историческо развитие на бюджетното право. Възникване и развитие на бюджетната политика. Съдържание на бюджетното правоотношение. Бюджетни права и бюджетни задължения. Правна характеристика на бюджета. Бюджетна система. Елементи на бюджетната система. Бюджетно регулиране. Бюджетна класификация. Бюджетно устройство на РБългария. Видове бюджети. Бюджетна класификация и бюджетно регулиране. Общински бюджети. Държавен бюджет. Източници на финансови средства за бюджета. Държавни приходи. Същност на държавните приходи. Източници на държавни приходи и методи за тяхното набиране. Същност на държавните разходи. Обществените потребности - основа на държавните разходи. Обем на

държавните разходи. Принципи на държавните разходи. Класификация на държавните разходи. Разходи за (държавно) управление. Военни разходи или разходи за национална отбрана. Разходи за социално - културни нужди. Разходи за социално осигуряване и подпомагане. Разходи по обслужване на държавния дълг. Същност и управление на държавния дълг. Финансиране на бюджетния дефицит и държавния дълг. Начини за погасяване на заемите. Бюджетен процес - понятие и обща характеристика. Основни начала на бюджетния процес. Органи на власт с бюджетни правомощия - структура, организация и правомощия. Основни процесуални права и задължения на субектите на бюджетното право. Процесуални действия на участниците в бюджетното производство. Стадии на бюджетния процес. Същност. Съставяне на проектобюджета. Бюджетно планиране и бюджетно прогнозиране. Тригодишна бюджетна прогноза. Бюджетен дефицит. Финансиране на бюджетния дефицит. Решаване на спорове по проектобюджета. Приемане на бюджета. Изпълнение на бюджета. Същност и органи. Изпълнение на приходната част на бюджета. Данъчни и неданъчни приходи. Изпълнение на разходната част на бюджета. Бюджетни кредити, субсидии и субвенции. Промени по бюджета в хода на изпълнението му. Процедура по изменение на бюджета. Отчитане на изпълнението на бюджета. Бюджетен контрол. Контрол върху изпълнението на бюджета осъществяван от Сметната палата.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задачи, самостоятелна и колективна работа по теми от учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ДАНЪЧНО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 4л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: осми

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Иван Стоянов, Катедра Публичноправни науки и публичен мениджмънт

Анотация:

Учебната дисциплина Данъчно право е основна задължителна дисциплина. Тя е от дисциплините, които са най-тясно свързани с пазарната икономика и с новите функции и задачи на държавата. В нея се изучава системата от правни норми с които се установяват конкретните данъци, а така също и реда и начините за определяне на размера и ефективното събиране на така установените данъци. Особено внимание се отделя на правните гаранции за спазване на условията и предпоставките за събиране на данъците и защита на конституционно закрепените права на гражданите. Съдържанието на учебния материал е съобразено с получаваните от студентите знания по другите дисциплини от учебния план.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за данъци. Функции на данъците. Принципи на данъчната политика. Законоустановеност на данъците. Данъчно право. Място на данъчното право в системата на правните отрасли. Взаимоотношения на данъчното право с гражданското право. Източници на данъчното право. Конституционни основи на данъчното право. Данъчният закон - основен

източник на данъчното право. Елементи на данъчния закон. Действие на данъчноправните норми по време, място и спрямо

лицата. Тълкуване на данъчноправните норми. Празноти в данъчните закони и начини за тяхното преодоляване. Правна същност на данъка. Данъчно правоотношение. Данъчноправни субекти. Държавата като активен данъчноправен субект. Пасивни данъчноправни субекти/еднолични и колективни/. Представителство между субектите в данъчното право.

Възникване и развитие на данъчните правоотношения. Обект на данъчно облагане, данъчна основа, данъчна единица, данъчна ставка. Съдържание на данъчното правоотношение. Данъчно задължение. Основни и допълнителни данъчни задължения. Освобождаване от данъчна задълженост. Условни и срочни данъчни задължения. Пораждане на данъчния дълг.

Платимост на данъчния дълг. Отсрочка и разсрочка на платимостта на данъчния дълг. Отговорност за заплащане на данъчния дълг. Погасяване на данъчния дълг. Усложнения

в развитието на данъчните правоотношения. Заобикаляне на данъчните закони. Гаранции за събиране на данъчното вземане. Данъчноправни нарушения. Понятие и класификация. Данъчноправни наказания. Понятие и класификация. Данъчен процес - понятие и обща характеристика. Основни начала на данъчния процес. Данъчна

администрация - структура, организация и правомощия. Основни процесуални права и задължения на данъчните субекти. Процесуални действия на участниците в данъчното производство. Данъчен регистър. Данъчни декларации. Ревизионно производство.

Доказателства и доказателствени средства в данъчния процес. Ревизионен акт. Изпълнение на ревизионните актове. Възстановяване и прихващане. Изменение на данъчните задължения.

Обжалване на ревизионния акт по административен ред. Обжалване на ревизионния акт по съдебен ред. Събиране на данъчните вземания. Общи правила на производството за

обезпечаване и събиране на данъчните вземания. Правен режим на данъка върху добавената стойност. Субекти на данъка. Данъчна регистрация. Обекти на облагане с данък добавена

стойност. Облагаеми, необлагаеми и освободени доставки. Производство по облагане с данък добавена стойност. Данъчен период. Данъчен кредит. Документация и отчетност. Правен режим

на акцизите. Правен режим на корпоративното подоходно облагане. Субекти и обекти на данъчно облагане. Данъчна основа /облагаема печалба/ при корпоративното подоходно

облагане. Общи и специални правила за определяне на данъчната основа. Производство по изчисляване и внасяне на данъка при корпоративното подоходно облагане. Срокове.

Авансови вноски. Правен режим на облагане на доходите на физическите лица. Субекти и обекти на данъчно облагане. Данъчна основа при облагане на доходите на физически лица.

Начини за определяне на данъчната основа. Производство по изчисляване и събиране на данъка при данъчното облагане на доходите на физически лица. Правен режим на данъка върху

недвижимите имоти. Правен режим на данъка върху наследствата. Правен режим на данъците при придобиване на имуществата по дарение и по възмезден начин. Правен режим на данъка

върху превозните средства.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 по МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

АРХИВИСТИКА. ДОКУМЕНТАЦИЯ

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2 л.

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Българска история и архивистика

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Марияна Пискова, катедра Българска история и архивистика

Анотация:

Учебната дисциплина е част от подготовката на съвременния студент по Международни отношения и подпомага формирането на неговата информационна и професионална култура в областта на документалистиката и архивистиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Проследява се еволюцията на писмените документи и употребата на различни носители на информация на различните етапи от развитието на обществото. Студентите се запознават с историческото развитие на архивите в света - от възникването на първите архивни сбирки и архиви в древността до съвременните архивни модели. В отделни тематични кръгове и в сравнителен план се разглеждат централизираните и нецентрализираните архивни модели; архивното законодателство; професионалното образование, както и проявите на на сътрудничество между архивите и дейността на международната архивна общност и на Международния съвет на архивите към ЮНЕСКО. Специално внимание се отделя на опитите за унифициране на правилата за архивно описание в международен стандарт, както и на европейските норми за достъп до архивите.

В контекста на историята на архивите се изучава възникването и развитието на българските архиви и изграждането на национална архивна система. Чрез предвидените в програмата теми се цели да се създаде обща представа за спецификата на българския архивен модел.

Студентите се запознават със същността и многофункционалността на документа и неговата роля в управленския процес. Предвижда се изучаване правилата на съвременното документирание и документооборот в държавната администрация, включително разкриване спецификата на дипломатическите документи и тяхното съставяне и оформяне.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали (кинодокументи, фотоизвори в електронна форма и в традиционен вариант), които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка, така и по отношение на усвояването на правилата на съвременното документирание и документооборот в държавната администрация, включително разкриване спецификата на дипломатическите документи и тяхното съставяне и оформяне.

ИНОВАЦИИ И ИНОВАЦИОННА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 5 л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Йордан Радков, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

тел: 073/ 886621

Анотация:

Иновационната политика има важно значение за ефективното функциониране и просперитета на всички организации. Динамичните промени и внедряването на авангардни научни продукти и нови технологии са основни характеристики на съвременните социално-икономически, производствени и пазарни процеси.

Основната цел е получаване на теоретико-методологически знания, умения за анализ на проблемната ситуация, овладяване на техниките за формиране на иновационна политика и управление на иновационните процеси. На тази основа студентите могат успешно да прилагат получените знания в практиката и да получат солидна основа за професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Тематичният план на дисциплината е ориентиран към подготовка на студентите в следните основни направления:

- Запознаване с общите теоретико-методологически проблеми на иновациите, на тяхната същност;
- Ролята на иновациите за производството и управлението;
- Видовете иновации, същността и структурата на иновационните процеси;
- Същността, ролята и значението на съвременните технологии и техниките за тяхното внедряване;
- Управлението на иновациите и подходите за минимизиране на иновационния риск.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия. Изпитът се провежда в писмена форма. Критериите за оценяване се обявяват предварително от преподавателя.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МЕНИДЖМЪНТ И УПРАВЛЕНСКИ ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: 4л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

Правно-исторически факултет

Лектор:

Доц. Д-р Валентин Василев, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

тел: 073/ 886621, Е-mail: valyo@law.swu.bg

Анотация:

Основната цел на обучението по дисциплината е студентите да усвоят основните тенденции в развитието на мениджмънта като наука и практика, новите парадигми на мениджмънта.

Предмет на обучение са следните основни проблеми:

- мениджмънт предизвикателствата през 21 век;
- мениджмънт между реда и хаоса;
- мениджмънт в глобална среда;
- социална отговорност на мениджмънта;
- информационни предизвикателства;
- мениджмънт и предприемачество;
- мениджмънт на кризисни ситуации;
- мениджмънт на проекти;
- мениджмънт на времето;
- системен анализ на мениджмънта;
- кариерите в мениджмънта и мениджмънта като кариера.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни тенденции в развитието на мениджмънта като наука и практика.Белезите на 21 век в мениджмънта.Мениджмънт между реда и хаоса.Мениджмънт в глобална среда. Мултинационални компании, начини на навлизане.Степен на интернационализация на бизнеса.Международни лицензионни съглашения.Франчайзинг.Смесени фирми.Консорциуми.Мениджмънт в процеса на преход към информационно общество. Информационни системи за управленски решения. Мениджмънт и предприемачество.Предприемачески стратегии. Бизнес-план напредприемача.Мениджмънт на кризисни ситуации.Формиране и управление на екипи.Мениджмънт на проекти.Критерии за оценка и селекция на стратегически проекти.Мениджмънт на бюджета на времето.Системен анализ на ефективността на мениджмънта като процес.Бенчмаркингът като управленски инструмент.Кариерите в мениджмънта и мениджмънта като кариера.Управление на промените в публичния сектор.Моделни, етапи и подходи за управление на промените.Какво и как управляваме при управление на промените.

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 5л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен

Семестър: пети

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08, E-mail: margo@law.swu.bg

Анотация:

В учебната дисциплина се изучават основните проблеми на местното самоуправление и местната администрация. В правноидеологическа последователност се разглеждат същността на местното самоуправление, неговите цели, принципи и историческо развитие. Централно място заема юридическото положение на общината, общинския съвет, неговото формиране и функциониране. Особено внимание се отделя на сдтатута на органите на местната администрация, кметове на общини, на райони и кметства и кметските наместници, както и правните актове издавани от тях. Изучава се функционирането на звената на специализираната и обща общинска администрация. Отделено е и внимание и се дават знания за формирането на атделните административно-териториални единици, както и на териториалните единици. В предметно съдържание се обхващат и проблеми свързани с административния и съдебния контрол върху актовете и действията на органите на местното самоуправление и местната администрация. Изучава се и правният режим на общинското имущество, неговата защита, правомощията на общината по регулирането на стопанската дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Общинско право, Източници на общинското право, Местно самоуправление, Конституционни основи на местното самоуправление, Формиране, структура и система на органите на местно самоуправление и местна администрация, Правен режим на местните избори, Съставяне на избирателните райони и секции. Избирателни комисии, Издигане и регистриране на кандидатите за съветници и кметове. Предизборна кампания, Административно-териториално устройство на Република България, Община - обща правна характеристика. Конститутивни елементи, Създаване, промени и закриване на общини, Участие на населението в общинското самоуправление. Основни форми, Общински съвет - състав, структура, компетентност, Правни актове на общинския съвет. Видове, ред, условия за приемане и обжалване, Комисии на общинския съвет компетентност и ред на дейност, Правен статут на председателя на общинския съвет, Правно положение на общинския съветник, Сдружаване на общини. Взаимоотношения на общинския съвет с държавните органи, Правно положение на района, Създаване, промени и закриване на райони, Правно положение на кметството. Условия и ред на създаване, Териториални единици - понятие. Населено място. Селищно образувание, Правен статут на кмета на общината, района и кметството. Мандат. Условия за избираемост. Кметски наместник, Правомощия на кмета на общината, района и кметството, Правни актове на кмета на общината, района и кметството, Правен статут на заместник-кмета на общината, Общинска администрация - характеристика и структура, Административен и съдебен контрол върху актовете на органите за общинско самоуправление и администрация, Област - понятие. Създаване. Закриване, Правно положение на областния управител, заместник-областните управители и областната администрация, Общината като юридическо лице,

Технология на обучението и оценяване:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОСИГУРИТЕЛНО ПРАВО

ECTS кредити: 7

Седмичен хорариум: 6л+ 1су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка   **Вид на изпита:** писмен и/или устен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Гражданскоправни науки, Правно-исторически факултет

Лектор: проф. д-р Атанас Василев, Катедра Гражданскоправни науки
тел: 073/ 886614
гл.ас. д-р Вера Лазарова, Катедра Гражданскоправни науки
тел: 073/ 833208

Анотация:

Осигурителното право разглежда основните проблеми на правното регулиране на обществените отношения, във връзка с материалното обезпечаване на гражданите, изразяващо се в предоставянето на материални средства за задоволяване на техните и на членовете на семейството им нужди, във формата на парични обезщетения, пенсии, помощи и други определени предмети на употреба, когато те са изпаднали в състояние на неработоспособност в резултат на точно определени причини – болест, трудова злополука, професионална болест, майчинство, старост, смърт, безработица и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина “Осигурително право” има за задача да даде на студентите от специалност “Право” необходимите знания за основните принципи, понятия и институти на осигурителното право, което включва общественото осигуряване, здравното осигуряване и социалното подпомагане.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин - чрез лекции, семинарни упражнения и извънаудиторна работа. В семинарните занятия се обсъждат основните въпроси на теорията, решават се казуси. Извънаудиторно се организират посещения в съда. Самостоятелната подготовка предвижда решаване на казуси, разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Окончателната оценка по дисциплината се формира след положен писмен изпит и устно препитване по въпросите от конспекта. За заверката на семестъра се изисква редовно посещение на семинарните упражнения и положителни оценки на текущия контрол.

ОБЩА ТЕОРИЯ НА ПАЗАРНОТО СТОПАНСТВО

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 4л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Международно право и международни отношения”

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Лидия Велкова

тел: 073/ 88 66 21

Анотация:

Основната цел на лекционния курс е да изясни на студентите същността на икономическите процеси и отношения, законите и принципите на пазарното стопанство, което ще им позволи по-добре да разбират и оценяват процесите и явленията в обществените отношения и да прогнозираят тяхното развитие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина е разделена на четири модула:

1. В първия модул на курса се проследяват икономическите процеси и отношения, за да се очертае техния генезис. Анализират се основните икономически закони на пазарното стопанство, икономическите отношения и форми на собственост, производството, потреблението и инвестиционните процеси в икономиката.

2. Във втория модул, който е основен, акцентът е поставен върху най-общите принципи на пазарната икономика и нейните механизми. Изясняват се същността на пазара – проблемите на свобода на избора на видовете и формите на дейност, позициите на пазарните субекти, въпросите на ценообразуването и формите на конкурентна борба. На анализ се подлагат същността на пазарните структури и видовете пазари. Важно място заема изясняването на същността на парите и функциите на паричната система. Кредитната система, като цяло, същността и формите на кредитните отношения се разглеждат като динамично развиващи се процеси в системата на пазарните отношения. Свое място в този модул намират и финансовата и данъчната система.

3. Третият модул разглежда същността и функциите на фирмата, на стопанското управление и стопанския риск. Акцентът се поставя върху предмета, целите и задачите на фирмената дейност, планирането на бизнеса, показателите за оценка на фирмената дейност, същност на предприемаческата дейност, нейните форми и видове.

4. В четвъртия модул се разкрива взаимовръзката между икономическата и социалната дейност вътре в страната, същността и механизмите за регулиране на външноикономическата дейност на стопанските субекти, същността, целите и формите на държавната икономическа политика и управление на икономиката.

Технология на обучението и оценяване:

Обучителният процес се провежда чрез серия от седмични лекции и семинарни упражнения. За по-успешното провеждане на лекционните занимания за някои от темите има разработени мултимедийни презентации.

Цикъла от необходимите за затвърждаване на знанията семинарни упражнения се провежда чрез дискусии, разглеждане на практически казуси и ролеви игри, което спомага за по-добро усвояване на учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПОЛИТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: I-ви

Методическо ръководство:

Катедра Международно право и международни отношения

Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Милан Лефтеров Миланов

тел: 073/ 88 66 21

Седмичен хорариум: 3л

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Лекционният курс има за цел да даде знания за същността, обхвата и съдържанието на политологията като академична дисциплина. Той включва изучаването на основни понятия и категориални единици, изясняването на които предоставя възможност за усвояване на необходимите методологически подходи с оглед успешното анализиране на конкретни политически проблеми.

Използвайки историческата ретроспекция, курсът проследява развитието на политиката от древността до наши дни. Специално внимание е отделено на такова фундаментално явление като демокрацията в исторически и съвременен аспект, на различни философски течения и по-специално на либерализма и консерватизма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Политологията като академична дисциплина; Политика и власт; Демокрация и политика; Демокрация в съвремеността; Политически процес и политическа система; Конституцията – основа на политическата система; Управляващ елит; Парламентарно ръководство на обществото; Изпълнителна власт и правителство; Политически партии; Партийни системи; Философски течения на либерализма и консерватизма; Формиране на еднотипни фамилии от партии в Западна Европа и тяхната политическа ориентация; Избори и избирателни системи; Формации (групи) за въздействие върху политически процес; Политическа култура и промяна; Политически процес и институции в съвременна Европа; ЕС и Съвет на Европа; Гражданско общество.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРАВЕН РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНАТА СЛУЖБА**ECTS кредити:** 5**Седмичен хорариум:** 6л+0су+0лу+0пу+р**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** осми**Методическо ръководство:**

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:Гл. ас. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08, E-mail: margo@law.swu.bg**Анотация:**

Основна цел на дисциплината е да запознае студентите с правния режим на държавната служба, въз основа на който се осъществява дейността по реализиране на задачите на държавното управление и се осигурява постоянното функциониране на държавния апарат. Дисциплината формира знания за нормативната основа и функционирането на държавната служба и правния статут на държавния служител; изследване, анализиране и формулиране на основните правни понятия и механизми, отнасящи се до държавната служба и държавните служители; разясняване на националното законодателство относно държавния служител и съпоставянето му с европейското законодателство; изграждане на знания и квалификация във връзка с интеграцията ни в ЕС; Подготвянето на административното пространство в България за Европейска интеграция предявяват високи изисквания към служителите в държавната и общинската администрация. В изпълнение на задачите на административната реформа в страната през 1999 г. бе приет Закон за държавния служител. Нормативното уреждане на статута на държавния служител и условията на държавната служба е абсолютно необходимо условие за изграждането на нова, модерна, демократична администрация, която е способна да утвърждава демократичните ценности в управлението, да осигурява професионализма и да се справя със сложните задачи при осъществяване на държавната политика. В преподаването се използва административна и съдебна практика и се прилага историко-правен и сравнително-правен подходи. Те спомагат изучаването и обяснението на институциите и елементите на държавната служба в миналото и понастоящем да се извърши при сравнение с правната и административната практика у нас, с опита на други страни и изискванията на Европейската интеграция. Слушането на курса по дисциплината предполага наличие на знания от областта на конституционното и административното право.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, система и метод на университетската дисциплината “Държавна служба и държавен служител”, Понятие за държавна служба, Държавни служители – теоретични понятия. Отграничение на държавните служители от работниците и други служители, Държавни служебни правоотношения. Отграничение от трудовите правоотношения, Длъжност и длъжностна характеристика в държавната служба, Закон за държавния служител – общи положения. Понятие и видове държавни служители според ЗДС, Условия за заемане на държавна служба, Възникване на служебно правоотношение: основание, процедури и акт за назначаване, Постъпване на служба. Срок за изпитване. Задължения на органа по назначаването, Задължения на държавния служител, Права на държавния служител, Рангове, длъжности и повишаване в длъжност на държавните служители, Отличия и награди на държавните служители, Срочни служебни правоотношения, Изменение на служебното правоотношение, Прекратяване на служебното правоотношение, Защита срещу незаконно прекратяване на служебното правоотношение, Документи, свързани със служебната дейност, Дисциплинарна отговорност на държавните служители. Основание, дисциплинарни нарушения, дисциплинарни наказания, Дисциплинарнонаказващи органи. Производство и актове за налагане на дисциплинарни наказания на държавните служители, Имуществена отговорност на държавните служители, Спорове и контрол във връзка с правния статут на държавните служители, Принципи на държавната служба в Европейския съюз, Статут на държавните служители в Европейския съюз, Етика на държавната служба.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 по МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СРАВНИТЕЛНО АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО**ECTS кредити:** 4**Седмичен хорариум:** 3л+0су+0лу+0пу+р**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** четвърти**Методическо ръководство:**

Катедра «Публичноправни науки и публичан мениджмънт»

Правно-исторически факултет

Лектори:Гл. ас. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08, E-mail: margo@law.swu.bg**Анотация:**

Учебната дисциплина формира знания у студентите за мястото и ролята на административното право в системата на публичното право в чуждите страни, възможността гражданите да защитават своите права и законни интереси в тези страни. Учебната дисциплина дава необходимите теоретически знания на студентите за предмета, методите, субектите, източниците, основните институти на административното право в чуждите страни, правните процедури, формите на съдебния контрол върху дейността на администрацията в страните с континентална и англо-саксонска правна система. Учебната дисциплина изучава основните правни проблеми на изпълнителната дейност в чуждите страни. Последователно се разглеждат елементите на юридическата ѝ характеристика, структурата и действието на административно правните норми, основанията за възникването и съдържанието на административните правоотношения, законовите и подзаконовите източници на административното право.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за административно право в чуждите страни. Характерни черти на административното право. Особености във възникването и развитието на административното право, Предмет и система на административното право, Публична администрация. Характерни черти на публичната администрация, Централни органи на изпълнителната власт. Правителство. Министерства. Ведомства, Функционална децентрализирана администрация, Държавна служба. Класификация на държавните служители, Форми на административна дейност. Административни актове - видове. Условия за законосъобразност на административните актове, Административни договори. Правен режим на административните договори, Контрол върху дейността на публичната администрация. Форми на контрол върху административната дейност, Омбудсман, Административно право на Франция. Публична администрация. Установяване на административното право., Административни актове. Контрол върху дейността на публичната администрация, Административно право на Германия. Структура на администрацията, Материално административно право. Общо и особено административно право. Процесуално административно право. Форми на контрол. Административен съд, Административно право на Великобритания. Система от органи на изпълнителната власт. Държавна служба. Контрол над дейността на административните органи, Административно право на Италия. Понятие и предмет на регулиране. Субекти на административното право. Органи за контрол за законност в държавното управление, Административно право на Финландия. Организация на администрацията. Централни органи и ведомства. Органи на регионално и местно управление. Регулиране на административната дейност, Административно право на Полша. Публична администрация. Органи на изпълнителната власт-централни и териториални.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ТЕОРИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум: 6л+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Д-р Загорка Иванова – хоноруван преподавател,

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 886621, E-mail:

valyo@law.swu.bg

Анотация: Основна цел на обучението по дисциплината е студентите да усвоят основните функции, принципи, подходи и системи на управлението; да формират и развият умения за планиране, организиране, контролиране, делегиране, вземане на управленчески решения и комуникиране.

Предмет на обучение са следните основни проблеми:

- формиране и развитие на науката за управление, основни школи и подходи;

- организацията, като обект на управление, вътрешна и външна среда на организацията;
- управлението като процес; основни функции;
- свързващите процеси в управлението; вземане на управленчески решения и комуникации;
- управление на промените;
- организационна култура.

Учебната програма е съобразена с аналогични курсове във водещи учебни заведения в Западна Европа и САЩ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Формиране и развитие на науката за управление; основни школи: Системен подход в управлението. Ситуационен подход в управлението. Управлението като процес; основни функции. Организация; формални и неформални организации; хоризонтално и вертикално разделение на труда. Вътрешна среда на организацията. Външна среда на организацията; среда с пряко въздействие и среда с косвено въздействие. Функцията “планиране” в управлението; същност на процеса; елементи на планирането; последователност на действията. Цели и целеполагане. Управление по цели. Стратегическо планиране; същност на процеса; основни етапи. Реализация на стратегическия план и контрол след неговото изпълнение; оценката на стратегическия план. Функцията “организиране”; организационна структура; проектиране на организационни структури; видове организационни структури. Делегиране на пълномощия; централизация и децентрализация; линейни и щабни пълномощия. Функцията “мотивиране”; съдържателни и процесуални теории за мотивацията. Процесът на вземане на управленско решение. Видове управленски решения. Модели и методи за вземане на решения; творчески модели; математически методи и модели. Комуникациите в управлението; комуникационен процес. Междуличностни комуникации. Организационни комуникации. Комуникационни бариери; стратегии за усъвършенстване на комуникациите. Функцията “контролиране”; същност на контрола; видове контрол. Основни характеристики на ефективния контрол. Групите в организацията и тяхната ефективност. Ръководство или лидерство; основни теории и подходи. Управление на конфликтите и стресовите в организациите. Управление на промените. Организационна култура. Социални и етични отговорности на мениджмънта.

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ТРУДОВО ПРАВО

ECTS кредити: 10

Седмичен хорариум: 6л+ 1су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен и/или устен

Семестър: VII-VIII

Методическо ръководство:

Катедра Гражданскоправни науки, Правно-исторически факултет

Лектор: проф. д-р Атанас Василев, тел: 073/ 886614

гл.ас. д-р Вера Лазарова, тел: 073/ 833208

Анотация:

Дисциплината “Трудово право” се изучава традиционно от студентите по специалността “Право” след усвояването на фундаменталните общотеоретични и цивилистични правни учебни дисциплини. Тя също така е фундаментална за юридическото образование дисциплина и се вгражда в общия фундамент на задължителните юридически дисциплини от групата на цивилистичните науки. Това се основава на обстоятелството, че трудовото право е самостоятелен правен клон (отрасъл) от действащото обективно право и е свързано с основни, конституционно признати права на гражданите – на труд, почивка, отпуск, безопасни и здравословни условия на труда, възнаграждение, професионално сдружаване, стачка и пр.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс по Трудово право е разпределен в три дяла: I. Общо учение за трудовото право, II. Трудови отношения; III. Други (нетрудови) отношения, регулирани от трудовото право.

В първия дял на студентите се поднася специфичната за трудовото право теоретична материя, отнасяща се до предмета на изучаване и системата на трудовото право, методите за регулиране на трудовоправните отношения, източниците, основните принципи и функции на трудовото право.

Вторият дял е посветен, така да се каже на същинските трудови отношения. Въводът в тази материя се осъществява чрез общата правна характеристика на трудовото правоотношение, следван от юридическата характеристика на субектите (страните) на трудовите правоотношения, основанията за тяхното възникване, изменение и прекратяване и съдържанието им - параметрите на престацията на работника или служителя (работно време, почивки, отпуски, трудови норми, трудова дисциплина) и отговорностите за неизпълнение (дисциплинарна и имуществена); параметрите на престацията на работодателя (осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, трудово възнаграждение и обезщетения, зачитане на честта и достойнството на работника или служителя), съответно - отговорностите за неизпълнение (гражданска, административнонаказателна и наказателна отговорност). Специално внимание в този дял се отделя на режима на прекратяването на трудовото правоотношение и правната защита срещу незаконно уволнение.

Третият дял на лекционния курс е посветен на “другите отношения, непосредствено свързани с трудовите” съгласно разпоредбата на чл.1, ал.1 КТ, които съставляват предмет на трудовото право. В този дял последователно се излага и анализира режимът на отношенията, свързани и произтичащи от: професионалното сдружаване, социалното партньорство тристранно сътрудничество, колективно преговаряне, непосредствено участие на работниците и служителите в управлението на предприятията), професионалната квалификация, социално-битовото и културното обслужване на работниците и служителите, трудовите спорове (правните трудови спорове и трудовите конфликти), административният контрол за спазването на трудовото законодателство и отговорността за неговото нарушаване, трудовоправната проблематика на безработицата.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин - чрез лекции, семинарни упражнения и извънаудиторна работа. **Семинарните занятия** по начало следват лекционната програма, като ударението се поставя върху придобиването на умения за практическо прилагане на усвоените теоретични познания, законодателството съдебната, административна и синдикална практика. Поради това ядрото на семинарните занятия съставлява решаването на юридически казуси – по начало взети от реалната практика и съответно - тематично пригодени към съответната конкретна материя. При необходимост се възлага изготвянето на различни книжа, свързани с решаването на казусите – изготвяне на искиви молби, адвокатски защити, постановяването на съдебни решения и определения. Доколкото преподаваната материя позволява, провеждат се т.нар. делови игри – постановка на съдебно заседание, уреждане на трудов конфликт чрез преговори, посредничество, арбитраж, организиране на стачка и др. под. При деловите игри студентите се групират според процесуалното качество, което ще представляват – ищци, ответници, съдии, арбитражи, адвокати, синдикати, работодатели, ръководители и пр. Въобще, семинарните занятия са предназначени

преди всичко да онагледят правната действителност и с това да улеснят и подобрят качеството на поднесените на студентите правни познания

Окончателната оценка по дисциплината се формира след положен писмен изпит под формата на тест и устно препитване. За заверката на семестъра се изисква редовно посещение на семинарните упражнения и положителни оценки на текущия контрол.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: бл+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,
Правно-исторически факултет

Лектор: Доц. д-р Валентин Пенчев Василев,

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,
тел: 073/ 886621, E-mail: valyo@law.swu.bg

Анотация:

Основната цел на обучението по дисциплината е в студентите да се формира нагласа за ключовата роля на човешките ресурси в организацията да усвоят основните принципи, подходи, системи и технологии за управлението; да формират и развият за планиране, оценяване, мотивиране, стимулиране и развитие на човешките ресурси.

Предмет на обучение са следните основни проблеми:

- Формиране и развитие на теорията и практиката за управление на човешките ресурси. Основни школи и подходи; управлението на човешките ресурси и организационната култура. Политика и стратегия. Планиране на потребностите на човешките ресурси, методи, средства и технологии.
- Принципи, системи и технологии за подбор, селекция и атестиране. Управление на кариерата. Мотивационни модели и мотивационни стратегии за подобряване изпълнението и продуктивността. Стратегии и техники за стимулиране. Управление на възнаграждението. Работни взаимоотношения. Индустиални отношения и колективно трудово договаряне. Информационни системи за управление на човешките ресурси.

Учебната програма е съобразена с аналогични курсове във водещи учебни заведения в Западна Европа и САЩ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Формиране и развитие на теорията и практиката на управлението на човешките ресурси – основни школи и подходи. Същност на управлението на човешките ресурси. Стратегическо управление на човешките ресурси. Подходи за разработване на стратегия; видове стратегии. Основни изисквания към стратегиите за човешките ресурси. Модел на компетентностите. Планиране на потребностите от човешки ресурси. Проектиране на труда. Анализ на труда. Длъжностно-квалификационни стандарти. Системи за подбор на персонала. Методи и техники за подбор на персонала. Същност, цели и основни изисквания на системата за оценка на персонала. Видове системи за оценка на персонала. Подходи и системи за обучение, квалификация и развитие на човешките ресурси. Менторство и коучинг. Управление на кариерата. Основни мотивационни модели. Разработване на стратегия за повишаване мотивацията на персонала. Мотивационен пакет. Системи за управление на възнаграждението. Форми и системи на работната заплата. Стимулиране на персонала. Работни взаимоотношения; ръководство и лидерство. “Burnout” и “Vogout” ефекти. Индустиални отношения; същност и принципи. Модели на индустиалните отношения. Информационна система за управление на човешките ресурси. Структура на специализираните звена за управление на човешките ресурси. Аутсорсинг в управлението на човешките ресурси. Управление на човешките ресурси в условията на глобализация

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МЕЖДУНАРОДНО ПУБЛИЧНО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+ 0су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Международно право и международни отношения

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Габриела Белова

тел: 88 66 21; e-mail: gbelova@law.swu.bg

Анотация:

Предмет на Международното публично право са най-важните задължителни принципи и норми в отношенията между държавите и другите субекти на съвременните международни отношения. В дисциплината се изучават въпросите, свързани с населението, територията, морското право, правото на международните договори, както и дипломатическото и консулското право. Същевременно с това се разглеждат и въпросите, свързани с правото и дейността на международните организации и техните главни органи. В дисциплината се обръща и особено внимание на мирните средства за разрешаване на международните спорове, а също така и международното хуманитарно право по време на война.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване, понятие и същност на Международното публично право; Източници и субекти; Отговорност на държавата, международните организации и индивида според международното право; Основни права и свободи на човека; Гражданство; Правен режим на чужденците и право на убежище; Екстрадация и експулсиране; Държавна територия и граници; Международни реки; Правен режим на териториално и открито море; Въздушно и космическо пространство; История, същност и развитие на ООН, правомощия на главните органи; Международното право по време на война и въоръжени конфликти; Международен договор; Дипломатическо и консулско право.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МЕЖДУНАРОДНО ПУБЛИЧНО ПРАВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+ 0су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Международно право и международни отношения

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Габриела Белова

тел: 88 66 21; e-mail: gbelova@law.swu.bg

Анотация:

Предмет на Международното публично право са най-важните задължителни принципи и норми в отношенията между държавите и другите субекти на съвременните международни отношения. В дисциплината се изучават въпросите, свързани с населението, територията, морското право, правото на международните договори, както и дипломатическото и консулското право. Същевременно с това се разглеждат и въпросите, свързани с правото и дейността на международните организации и техните главни органи. В дисциплината се обръща и особено внимание на мирните средства за разрешаване на международните спорове, а също така и международното хуманитарно право по време на война.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване, понятие и същност на Международното публично право; Източници и субекти; Отговорност на държавата, международните организации и индивида според международното право; Основни права и свободи на човека; Гражданство; Правен режим на чужденците и право на убежище; Екстрадация и експулиране; Държавна територия и граници; Международни реки; Правен режим на териториално и открито море; Въздушно и космическо пространство; История, същност и развитие на ООН, правомощия на главните органи; Международното право по време на война и въоръжени конфликти; Международен договор; Дипломатическо и консулско право.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОБЩА ТЕОРИЯ НА ГРАЖДАНСКОТО ПРАВО

ECTS кредити: 15

Седмичен хорариум: 6л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV и V

Методическо ръководство:

Катедра «Гражданскоправни науки»

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Рая Илиева E-mail: raia@law.swu.bg

гл.ас.д-р Александър Иванов

тел: 886623, 833 208

Анотация:

Дисциплината има за предмет тази част от обективното гражданско право, която съдържа общите положения, приложими към различните видове граждански правоотношения. Но обучението не свежда само до придобиване на знания относно гражданскоправните норми и практиката по тяхното прилагане. Едновременно с това в сферата на обучението влиза и науката за гражданското право с изработените от нея понятия, идеи, концепции и теории. В резултат на това студентът може да овладее знания не само за гражданските закони и практиката по тяхното прилагане, но и да се запознае с изработения от гражданскоправната наука понятиен апарат, с теоретичната обосновка на закрепените в закона правни норми, с правилата за тяхното тълкуване и прилагане. По своята същност знанията, които се придобиват по тази дисциплина са от методологическо значение за всички останали дисциплини на частното право. В нея се изучават общи правни категории и правни норми на гражданското право, които намират приложение не само във всички негови клонове, но и в останалите отрасли на частното право, които са се обособили чрез отделяне от гражданското право.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие, система и историческо развитие на гражданското право. Източници и обща характеристика на гражданскоправните норми. Тълкуване и прилагане на гражданскоправните норми. Общо учение за гражданското правоотношение. Субекти на гражданското право – физически и юридически лица. Обекти на гражданските правоотношения. Юридически факти на гражданското право и гражданскоправни последици. Правни сделки. Недействителност на правните сделки. Представителство. Погасителна давност.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Самостоятелната подготовка предвижда диалог по зададена тема, решаване на тестове, както и разработване курсови работи на теми с теоретична и практическа насоченост (списъците с темите са приложени отделно).

КОНТРОЛ В ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**ECTS кредити:** 4**Седмичен хорариум:** 4л+0су+0лу+0пу+р**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** втори**Методическо ръководство:**

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Гергана Живкова Кресналийска, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08

Анотация:

Учебната дисциплина включва изучаването на основните въпроси на контрола, насочен към публичната администрация, т.е. контролът във и върху администрацията. Изясняват се детайлно теоретичните основи на контрола и спецификата му в публичната администрация. Акцентира се на формите на контрол върху администрацията: контролът, който се осъществява вътре в администрацията; контролът, осъществяван върху администрацията от други органи, не принадлежащи на административната система; контролът върху администрацията, упражняван от гражданите и обществеността, се разглеждат детайлно в самостоятелни теми. Разглеждат се нови форми на граждански контрол върху дейността на администрацията,

свързани с процеса на демократизация. Очертават се перспективите и насоките за усъвършенстване на контрола в публичната администрация

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на контрола. Контролът като управленска функция и като обществено отношение; Необходимост и значение на контрола. Основни характеристики; Взаимодействие на контрола с другите управленски функции; Контролът като дейност и като процес; Методи на контрол – същност, свойства и видове; Принципи на контрола; Подходи в контрола; Характеристики на ефективния контрол в управлението; Видове контрол; Контрол в публичната администрация – обща характеристика, форми; Контрол на представителните органи; Административен контрол – обща характеристика, видове; Контрол на Министерския съвет; Централистичен административен /ведомствен/ контрол; Административен контрол, упражняван на специално основание; Контрол в системата на местното управление; Особени гаранции за осъществяване на административния контрол; Съдебен контрол; Прокурорски надзор; Правораздавателен надзор /административно правораздаване/; Обществен контрол – същност и специфика; Форми, средства и ефективност на обществения контрол; Граждански контрол върху администрацията – същност и специфика; Механизми, форми и средства за осъществяване на граждански контрол върху администрацията; Нови форми на граждански контрол върху администрацията; Омбудсман /обществен посредник/ - форма на граждански контрол върху администрацията; Предимства и недостатъци на националната система за контрол върху публичната администрация; Перспективи и насоки за усъвършенстване на контрола в публичната администрация.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОСНОВИ НА ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: 6л+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: трети

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Гергана Живкова Кресналийска, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08

Анотация:

Учебната дисциплина изучава основен раздел от административната наука – публичната администрация. Дисциплината е интердисциплинарна и въпросите, които се разглеждат спадат към различни сфери – юридически, управленски, административни, социологически, политически. Тя въвежда изучаването и анализирането на основните положения, понятия и принципи на административната теория, както и такива на държавната администрация, поради което се преподава в непосредствена връзка с публичноправните науки, като конституционно право, административно право и административен процес, и с политически и управленски дисциплини. Основна цел на дисциплината е да формира знания за това как е изградена и функционира администрацията като цяло и като отделни административни организации, както и каква е връзката между право и администрация. Тя предшества изучаването на специални дисциплини като правен режим на държавната служба, контрол в публичната администрация и други.

Съдържание на учебната дисциплина:

Определение на понятието „публична администрация“; Разграничение между публична и държавна администрация; Разграничение между публична и бизнес администрация; Основни аспекти на публичната администрация; Публичната администрация като наука и като учебна дисциплина; Теоретични основи на публичната администрация; Нормативна основа на публичната администрация; Функции на публичната администрация; Административна власт и административна дейност; Форми и методи на административна дейност; Теоретични аспекти на принципите на организацията и дейността на публичната администрация; Принципи на вътрешната административна дейност на публичната администрация; Принципи на външната административна дейност на публичната администрация; Оперативна самостоятелност и обвързана компетентност; Административен апарат. Държавни административни органи – характерни особености, видове; Компетентност на държавните административни органи. Делегиране; Правителство. Видове правителства; Министерски съвет и министерства; Местно самоуправление; Административно-териториално устройство. Административно-териториални единици; Местна администрация; Държавна служба; Административни организации. Основни положения на организационната теория. Организационни модели; Школи на „затворения“ организационен модел; Школи на „отворения“ организационен модел; Организационни модели на „административния човек“; Организационни структури. Комуникационни структури; Йерархия, субординация и координация. Централизация и децентрализация; Управленски решения в администрацията; Цели и целеполагане в процеса на вземане на решения; Решението като избор. Определяне на вариантите на решение; Избор на варианти при вземане на решения; Колегиалният метод в администрацията. Колегиални органи; Единоначалие и еднолични органи; Възможни грешки при вземане на управленски решения; Контролът в управлението; Контрол вътре в администрацията; Контрол върху администрацията; Институцията „омбудсман“ и значението ѝ за публичната администрация; Административна етика; Фактори, влияещи върху административната етика; Инфраструктура на административната етика; Корупция в публичната администрация; Публичната администрация в демократичната държава; Сравнителен анализ на публичната администрация в страните от Западна Европа; Сравнителен анализ на публичната администрация в страните от Централна и Източна Европа; Административна реформа – задачи, подходи и стратегии; Тенденции в развитието на администрацията. Преосмисляне на публичната администрация.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: бл+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: осми

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Гергана Живкова Кресналийска, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08

Анотация:

Учебната дисциплина “Регионална икономика” е предназначена да въведе студентите в регионалните проблеми на икономиката и механизма за тяхното управление. Регионалното стопанство във всяка територия има своя специфика и разновидност, които трябва да се познават, отчитат и използват. Вниманието за това се насочва към регионалната икономика като наука с нейния предмет и задачи, към закономерностите и принципите за териториално разположение и развитие на производствени и обслужващи обекти, към въпросите на регионалното развитие, икономическия растеж и инфраструктурната изграденост, към проблемите на локацията и локационния процес, към транспортната ориентация, трансферните операции и изграждането на свободните безмитни зони. Специално внимание се отделя на търсенето и предлагането в системата на регионалното развитие, на мобилността на труда и капитала и като цяло на стратегията за регионално икономическо развитие, на ефективността от комплексното социално-икономическо развитие на териториалните системи. Разглеждат се регионалната икономическа политика на Европейския съюз, принципите на политиката за сближаване в периода 01.01.2007 – 31.12.2013 г., механизма на формирането, управлението и принципите на действие на структурните фондове на Европейския съюз, както и същността, принципите на публично-частното партньорство и основните му характеристики в сферата на регионалното развитие и инфраструктурата.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и специфика на регионалната икономика; Предмет и задачи на регионалната икономика; Закономерности и принципи за териториално разположение и развитие на производствени и обслужващи обекти; Регионализация и глобализъм; Регионално развитие; Икономически растеж; Регионална инфраструктура; Миграция на населението. Основни миграционни потоци; Локация и локационен процес; Локационни фактори и факторни зависимости; Свойства на локационните критерии; Избор и промяна на локация; Определяне на локационните въздействия; Транспортна ориентация; Икономически характеристики на трансферните операции; Местен вход и местен изход; Градовете и локационния процес; Градски системи и локация на търговските зони; Търсенето и предлагането в системата на регионалното развитие; Мобилност на труда и капитала. Междурегионален обмен и факторни движения; Ефективност от комплексното социално-икономическо развитие на териториалните системи; Регионална икономическа политика на Европейския съюз; Политика на сближаване 2007 – 2013 г.; Структурни фондове на Европейския съюз; Публично-частно партньорство; Регионално развитие и свободни безмитни зони; Стратегия за местно и регионално икономическо развитие.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ В ПУБЛИЧНАТА СФЕРА

ECTS кредити: 9

Седмичен хорариум: бл+2су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: шести

Методическо ръководство:

Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Гергана Живкова Кресналийска, Катедра «Публичноправни науки и публичен мениджмънт», тел: 83 32 08

Анотация:

Учебната дисциплина включва изучаването на основните въпроси на стратегическото управление в публичната сфера. Започва се с изясняването на основни понятия и категории по изучаваната проблематика. Изясняват се същността, съдържанието и спецификата на управлението на организациите в публичната сфера. Детайлно се изяснява същността на понятието «стратегия», като се представят различни схващания. Разглеждат се същността и фазите на стратегическото управление на организациите в публичната сфера, техниките и инструментите, свързани с този вид управление. Очертава се важното значение на стратегическото мислене и ръководене в публичната сфера, подробно се представят школите на съвременното стратегическо мислене. Разглежда се съвременната теория на стратегическото управление, разделена най-общо на два големи дяла, включващи различни концепции и теории за стратегирането. Изясняват се същността, спецификата и механизмите на стратегическото планиране. Очертава се процесът на създаване и осъществяване на стратегия в публичната сфера: елементите /фазите/ на процеса на стратегическо планиране и управление, включващи формулиране на мисия, визия и цели, анализ на външната и вътрешната среда на организацията, и т.н., се разглеждат детайлно в самостоятелни теми. Разглеждат се и основните характеристики на публичните стратегии, посочват се различни видове стратегии, класифицирани по различни критерии. Изясняват се спецификата и съдържанието на общинските планове и областните стратегии за развитие. Представят се различни държавно-административни и политически стратегии от групата на «чудесата», като например: «германското чудо», «южнокорейското чудо» и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Публичен сектор, публична дейност, публична администрация, публичен мениджмънт; Организация и управление. Управление на организациите в публичната сфера; Понятие за стратегия; Стратегическо управление на организациите в публичната сфера; Стратегическо мислене и стратегически ръководители в публичната сфера; Школи в стратегическото мислене; Теоретични основи на стратегическото управление; Стратегическо планиране – същност, специфика и механизми; Мисия и визия на организациите в публичната сфера; Цели на организациите в публичната сфера; Среда на организациите в публичната сфера; Стратегически анализ и оценка на външната и вътрешната среда на организациите в публичната сфера; Видове стратегии на организациите в публичната сфера; Разработване и избор на публични стратегии; Реализиране на стратегии в публичната сфера; Управление на реализацията и контрол над изпълнението на стратегии в публичната сфера; Оценка и актуализация на публични стратегии;

Общински планове и областни стратегии за развитие; Стратегически „чудеса“ в публичната сфера.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.